

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
 Za Cleveland po raznalačih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
 Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
 Posamezna številka 3 centa.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina,
 8117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
 at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 193. Mon. Aug. 18th, '30.

Kako se motijo.

Med našimi javnimi uradniki, to je, med našimi cincilmani, sodniki, državnimi poslanci, zveznimi senatorji, governerji in drugimi državniki in javnimi uradniki imamo dvojno vrsto zastopnikov. Enim pravimo politikarji, drugim pa ljudski zastopniki. Žal, da so politikarji skoraj vedno v večini, in to pa iz vzroka, ker politikarji žive od ljudske nezavednosti, dočim ljudski zastopniki žive na zahteve in povelja svojih volivcev.

Bližamo se v državi Ohio, pa tudi po vseh ostalih Zedinjenih državah ogromni volivni kampanji, v kateri bo izvoljenih nad 20,000 javnih uradnikov potom ljudskega glasovanja. Narod ima pravico odločiti kdo bo zasedel ta ali oni urad, ki naj služi narodu v korist.

Narod pri volitvah pokazuje svojo voljo, svoje želje, on ustvarja direktivo po kateri se morajo izvoljeni ravnatni, ne pa politikarji ali pa načelniki raznih strank. Kaj je ljudska volja, je sicer nekaj negotovega, toda ne bomo se zmotili, da je ljudska volja in želja ono, o čemur narod največ govori, o čemur govori večina naroda, in ta večina potem odseva pri volitvah, ko so izvoljeni taki kandidati, ki odgovarajo večini naroda.

V državi Ohio so pred zadnjimi primarnimi volitvami govorili samo o prohibiciji, kar se tiče demokratske stranke. Govorilo se je za in proti, in ravno enako se je tudi pisalo. In pri primarnih volitvah sta nastopila dva izrazita kandidata. Eden je bil za odpravo prohibicije, drugi pa za prohibicijo.

In z nepričakovano veliko večino je bil izvoljen kot kandidat za zveznega senatorja Robert Bulkley, ki zagovarja popolno odpravo prohibicije. Celo mokri elementi v državi so bili presenečeni, ko je bil suhaški kandidat tako temeljito poražen, a mokri je tako sijajno zmagal.

To pomeni, da se ljudje v večjem številu zanimajo za odpravo prohibicije kot pa za prohibicijo. Imeli smo tudi druge kandidate, ki so govorili o tarifu, o farmarjih in drugih problemih, a popolnoma prezrli prohibicijo. Vsi zagovorniki drugih problemov so propadli, nasprotnik prohibicije pa je dobrege zmagal.

In pride sedaj senator Fess, načelnik republikanske stranke, pa hladnokrvno izjavlja, da prohibicija sploh ni problem v državi Ohio in sploh nikjer drugje ne. Senator Fess izjavlja, da se glede prohibicije ljudje sploh ne zmenijo ne, ker jim je to že pozabljenia zadeva. In da dokaze, da se v resnicni ne briga za problem prohibicije, je senator Fess imenoval ostro zagovornico prohibicije kot načelnico ženskega oddelka republikanske stranke.

Spomnimo se neke igre, katero smo igrali na pikniku nekega slovenskega društva v Warren, Ohio. V primerni daljavi je bila mala tarča. Kakih dvajset korakov proč so rojaku zavezali oči, mu dali v roke palico z žebljem na koncu in mu rekli naj koraka tako proti mali tarči. Če jo zadene, dobi cigaro, če pa ne, mora plačati nikelj. In največkrat se je z godilo, da je romal nikelj v društveno blagajno, cigara je pa ostala v boxi.

Tak je tudi senator Fess, načelnik republikanske stranke. Mož nima samo zavezanih oči, pa mora biti tudi popolnoma gluhi, da ne sliši ljudskega kričanja in psovanja proti prohibiciji. Rojak z zavezanimi očmi ni videl tarče, in tudi senator Fess je ne more videti tarče-prohibicije, v katero danes vse streljajo.

In kot smo v začetku povedali, politikarji ne delajo programov, ne reprezentirajo ljudskih želj in zahtev, pač pa so le pri koritih. Naroda dela javne probleme in jih rešuje potom volitev. S prohibicijo so suhači obljubovali ljudem nenesa, dali so jim peklo, in to je vzrok, da se narod sedaj obraca do njih. In Fess, načelnik republikanske stranke, tega še dosedaj ni spregledal.

D O P I S I

Dallas, Texas, 13. avgusta.—po cesti. Avtomobilist pritisne na zavoro in ustavi avto. Ko pridem do njega, se zadere nad me je nekdo pobral na avtomobil. Dospel sem v Pecos ob 1:45 popoldne. Pot ob Carlsbadu do Pecos je izpeljana vsa skozi puščavo. Male naselbine, kjer je gazolinska postaja in par hiš, so daleč vsaksebi. Na vsake toliko časa boste videli skočiti zajca čez cesto in večkrat se opazi ob potu kakega jastreba, ki si je napravil dobro kosilo iz povoženega zajčka.

Ko sem templjal pravšno ce sto že kako dobro uro iz Pecos, in je postajala vročina silnješa in silnješa (toplomer je kazal 125 stopinj), sem pomignil z roko avtomobilistu, ki se je prijel v lepi Auburn kari dol-

le zadnje dve leti. Največje med temi mesti je Odessa, ki ima kakih 5000 prebivalcev. Tudi moj voznik je bil trgovec z oljem in je moral biti precej premožen, kot je vse kazalo. Spotoma sva dohitela mladega fanti, ki je krepko prestavljal svoje noge po prašni cesti. Moj voznik je ustavil avto in ga povabil na voz. Na najino veliko začudenje je pa mladenič odklonil prijazno povabilo, rekoč da rajši hodi.

V mestu Big Springs sva se ločila: on je šel južno, jaz pa vzhodno smer. Prenočil sem v Coahoma, 12 milj vzhodno od Big Springsa.

V torek zjutraj, predno se je zdanilo, sem se napotil proti Dallas. Do enajste ure sem prehodil kakih 14 milj, ko me dohitita dva mlada moški v Chevrolet coupe. Imel sem srečo, ker sta me vzela prav dc Dallas, kakih 300 milj daleč. Ta dan sem prehodil najdalj pot peš (14 milj), imel pa tudi najdalj prostoto vožnjo. Pozno ponoc smo se pripeljali v Dallas.

Pozdrav!

Joseph A. Križman.

Colinwood, O.—Rojaki in rojakinja! Nekateri naši bratje in sestre so v tej krizi tako občutno prizadeti, da se mora tudi trdo sreč omehčati, aki vidi solze nedolžnih otrok, ki lačni prosijo kruha. Pisec teh vrstic vidi žalostne prizore sleherni

dan in to vpije že do neba. Morda bo kdo rekel: "Ja, pa niso znali varčevati ljudje, kadar so delali." Nimaš prav s tako sodbo. So družine, ki so obložene z otroci in ko je mož delal, je šlo v današnji dragi vse sproti: hrana, šola, oblike itd. Vidiš, pa gre de nar!

Danes so mi stopile solze v oči, ko sem videl jokati sina Mrs. Mary Glavan, glavne podpredsednice Slovenske Ženske Zveze. Koliko je ta vrla žena žrtvovala časa in naredila pot za naše organizacije in časopise, zlasti pa za S. Ž. Z. Sedaj pa jo je, da je mera bridkosti polna, vrgla še kruta bolez na posteljo in se je moral podati v bolnico, kjer se bo morala podvrevi operacijo.

Ljudje božji, priskočite na pomoč, zlasti sestre S. Ž. Z. obiščite bolnico in tolazite jo, ker je prav silno prizadeta vsled te strašne krize. Njen soprog že ne dela 10 mesecov in ubogi otročiči so žalostni in objekti, ker je bolezen vrgla na bolniško posteljo še dobro mamico, ki je do sedaj še vsaj nekaj zasušila.

Plemenita srca, tu priskočite na pomoč! Rdeči križ, za katerega dajemo, naj se sedaj podači tudi pri slovenskih družinah in jim obriše malo solz. Družina Glavanova stanuje na 13721 Eagelsmere Ave. v Colintonwoodu. Poročevalce.

BEG IZ JEČE

Cesto je čitati poročila o uporih v velikih kazničnicah Amerike, Francije, pa tudi drugod. Beg iz ječe pa je na dnevnem redu. V vsakem kaznjencu živi misel na beg in v ta namen neprestano kuje načrte. Nedavno se je o tem vršila neka anketa, ki je podala zanimive podrobnosti.

Beg iz ječe ni lahka stvar,

Saj ga ovirajo arhitektova umetnost v zgradbi sami, potem dobro premišljen režim odnosno hišni red po kazničnicah, narava in mnogo drugih okolnosti.

Potične kaznjence zapirajo načrto po kazničnicah na otokih: St: Angelo v Rimu, Tower v Londonu, Petropavlovsk in Schlusselfburg v Rusiji, francoski Vražji otok sred oceana itd.

Sibirski ječe obdaja na stotine vrst daleč tajga. Toda vse to ni pomagalo — kaznjenci so skočili na konja in znova ušel.

Kaj vse je načrte? Skrivati se je moral po kanalih, bresti po vodi; toda najverjetnejšte stvari so se mu zopet prisprijeti v zaporu:

Cesto je čitati poročila o uporih v velikih kazničnicah Amerike, Francije, pa tudi drugod. Beg iz ječe pa je na dnevnem redu. V vsakem kaznjencu živi misel na beg in v ta namen neprestano kuje načrte. Nedavno se je o tem vršila neka anketa, ki je podala zanimive podrobnosti.

Beg iz ječe ni lahka stvar,

Saj ga ovirajo arhitektova umetnost v zgradbi sami, potem dobro premišljen režim odnosno hišni red po kazničnicah, narava in mnogo drugih okolnosti.

Potične kaznjence zapirajo načrto po kazničnicah na otokih: St: Angelo v Rimu, Tower v Londonu, Petropavlovsk in Schlusselfburg v Rusiji, francoski Vražji otok sred oceana itd.

Sibirski ječe obdaja na stotine vrst daleč tajga. Toda vse to ni pomagalo — kaznjenci so skočili na konja in znova ušel.

Kaj vse je načrte? Skrivati se je moral po kazničnicah načrto na konju, mu vzel revolver, ga potegnil v svojo celico in ga zvezal. Obema svojima ujetinkoma je ponovno zapretil, da ju ubije, če se le ganeta. Po tem je šel in zmagal vratarja slednjič pa pismariškega ravnatelja. Besnel je kakor zverina, a delal pri tem spretno in premisljeno. Sedaj so navalili tudi drugi kaznjenci in strirje kaznjencij: vsega je ušlo 16 kaznjencev, ki so jih pa razen enega vse zopet polovili in jih obsodili na smrt.

Znamenita ruska revolucionarka Marija Spiridonova pripoveduje, kako so se bili kaznjenci v neki celici nerčinske ječe dogovorili, da izkopljajo podzemeljski hodnik in pobegnejo na svobodo. To je bilo strašno delo. Zemlja je bila zmrzljena in trda kakor kamen; moral so jo kos za kosom sekati ali drobiti. Delali so z dleti in sekirami ter s posebno olovnicijo, ki so si jo bili sami napravili. Orodje se je bilo hitro kralilo in treba ga je bilo pogosto ostriti. Da bi zamrzlo zemljo nekoliko zmečali, so se posluževali razbeljene železa. Kaznjenci so se moralni pri delu neprestano izmenjavati, ker so pod zemljom kmalu izgubili zavest in jim je tekla kri iz nosa in ust. Pri vsem tem so moralni kaznjenci nasproti stražnikom igrali vlogo popolne ravnodušnosti in toposti. Svobodo so dragi od kupili. To je tem bolj čudno, ker kaznjencem ne puščajo v ječe ne denarja ne civilne oblike, ne žepnega noža in ploh nobenega orodja. Pa se vendar dogajajo slučaji, ko si izkopačajo podzemeljske hodnike, napadajo kaznjence in strirje kaznjencij: vsega je ušlo 16 kaznjencev, ki so jih pa razen enega vse zopet polovili in jih obsodili na smrt.

Znamenita ruska revolucionarka Marija Spiridonova pripoveduje, kako so se bili kaznjenci v neki celici nerčinske ječe dogovorili, da izkopljajo podzemeljski hodnik in pobegnejo na svobodo. To je bilo strašno delo. Zemlja je bila zmrzljena in trda kakor kamen; moral so jo kos za kosom sekati ali drobiti. Delali so z dleti in sekirami ter s posebno olovnicijo, ki so si jo bili sami napravili. Orodje se je bilo hitro kralilo in treba ga je bilo pogosto ostriti. Da bi zamrzlo zemljo nekoliko zmečali, so se posluževali razbeljene železa. Kaznjenci so se moralni pri delu neprestano izmenjavati, ker so pod zemljom kmalu izgubili zavest in jim je tekla kri iz nosa in ust. Pri vsem tem so moralni kaznjenci nasproti stražnikom igrali vlogo popolne ravnodušnosti in toposti. Svobodo so dragi od kupili. To je tem bolj čudno, ker kaznjencem ne puščajo v ječe ne denarja ne civilne oblike, ne žepnega noža in ploh nobenega orodja. Pa se vendar dogajajo slučaji, ko si izkopačajo podzemeljske hodnike, napadajo kaznjence in strirje kaznjencij: vsega je ušlo 16 kaznjencev, ki so jih pa razen enega vse zopet polovili in jih obsodili na smrt.

Znamenita ruska revolucionarka Marija Spiridonova pripoveduje, kako so se bili kaznjenci v neki celici nerčinske ječe dogovorili, da izkopljajo podzemeljski hodnik in pobegnejo na svobodo. To je bilo strašno delo. Zemlja je bila zmrzljena in trda kakor kamen; moral so jo kos za kosom sekati ali drobiti. Delali so z dleti in sekirami ter s posebno olovnicijo, ki so si jo bili sami napravili. Orodje se je bilo hitro kralilo in treba ga je bilo pogosto ostriti. Da bi zamrzlo zemljo nekoliko zmečali, so se posluževali razbeljene železa. Kaznjenci so se moralni pri delu neprestano izmenjavati, ker so pod zemljom kmalu izgubili zavest in jim je tekla kri iz nosa in ust. Pri vsem tem so moralni kaznjenci nasproti stražnikom igrali vlogo popolne ravnodušnosti in toposti. Svobodo so dragi od kupili. To je tem bolj čudno, ker kaznjencem ne puščajo v ječe ne denarja ne civilne oblike, ne žepnega noža in ploh nobenega orodja. Pa se vendar dogajajo slučaji, ko si izkopačajo podzemeljske hodnike, napadajo kaznjence in strirje kaznjencij: vsega je ušlo 16 kaznjencev, ki so jih pa razen enega vse zopet polovili in jih obsodili na smrt.

Izkuljeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo ježe, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igrača, marveč prava veda. In skoraj imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapečenih pripravah in ponovnih "izkušnjah." Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igralskega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravilno odigrati.

Izkuljeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo ježe, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igrača, marveč prava veda. In skoraj imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapečenih pripravah in ponovnih "izkušnjah." Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igralskega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravilno odigrati.

Izkuljeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo ježe, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igrača, marveč prava veda. In skoraj imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapečenih pripravah in ponovnih "izkušnjah." Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igralskega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravilno odigrati.

Izkuljeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo ježe, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igrača, marveč prava veda. In skoraj imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapečenih pripravah in ponovnih "izkušnjah." Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igralskega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravilno odigrati.

Izkuljeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo ježe, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igrača, marveč prava veda. In skoraj imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapečenih pripravah in ponovnih "izkušnjah." Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igralskega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravilno odigrati.

Izkuljeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo ježe, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igrača, marveč prava veda. In skoraj imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapečenih pripravah in ponovnih "izkušnjah." Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igralskega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravil

1930	AUG.	1930				
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

AVGUST

24.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ ima veselico v Slovenskem Društvu v Holmes Ave.

31.—Društvo Lunder-Adamic, maškeradni ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

NOVEMBER

1.—Društvo Napredne Slovenske št. 137 SNPJ priredi banket ob priliki 20-letnice društvenega obstanka v S. N. Doma.

2.—Društvo Triglav, predstava v avditoriju S. N. Doma.

3.—Društvo Carniola Tent št. 1288 TM, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

4.—Veselica skupnih društev J. S. K. Jednote v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

5.—Društvo Blaue Donau, koncert v avditoriju in po koncertu ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

6.—Društvo Zavedni Sosedje št. 158 SNPJ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

7.—Playfellows' Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

8.—Slovenska Ženska Zveza, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

9.—Društvo dvajsetletnice društva Slovenec, št. 1 S. D. Z., v obeh dvoranah S. N. Doma na St. Clair Ave.

10.—Društvo št. 14 S. Z. Z. priredi ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

11.—Cleveland Broadcasters No. 42 maškeradni ples v Grdinovi dvorani.

12.—Shaker Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Društvo Jutranja Zvezda št. 137 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

14.—Društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

15.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, ples v avditoriju S. N. Doma.

16.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, ples v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

17.—Pewski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

18.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

19.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, predstava (show) v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Loška Dolina, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

21.—Društvo Abraševič, predstava v avditoriju S. N. Doma.

22.—American Croatian Pioneers No. 663 ples v Grdinovi dvorani.

23.—Društvo sv. D. Dvorane v Newburgu v S. D. Dvorani na Prince Ave.

24.—Progressive Accordion Club (V. Turk), ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

26.—Društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

27.—Slovenska Ženska Zveza št. 32 priredi igro "Pri kapečici" v šolskih prostorih sv. Kristine, Euclid, O.

28.—Podružnica št. 10 Slo-

OVČAR MARKO

Janez Jalen

prišla Manica ali Rozalka v hišo, se niti ozri ni, ko je slišal, da so se vrata odprila in je nekdo vstopil.

"Marko!" Poklicala ga je Ančka.

Marko je bil tako iznenaden, da se je ves strešel. Naglo je vstal in prevrnil stol.

"Ančka! Ti se upaš priti k nam! Ali se ne bojš ata?"

"Počemu? Saj je prepovedoval samo tebi priti k nam, meni vam pa ni." Iz njenega glasu je donel upor proti lastnemu ocetu, proti Podlipniku.

Marko pa se je bil za Ančko: "Ančka! Pa če zve, bo hud in bo zmerjal in ti bo prepovedal."

"Če bom ubogala?" To je takoj povedala, da je Marko prav dobro vedel, da ne bo ubogala, in se je domislil, da bi potem Podlipnik Apčko lahko v jezi celo udaril, in se je bolj bal zanj.

"Ančka! Saj ni ata kriv."

"Kdo pa?" Udarila je ob miso, da bi bila skoraj leščerbo ugasnila.

Marko pa je vzel knjigo in ji prebral: "En dober dar je ena dobra shrena..."

"Kaj hočeš s tem povedati?" se je čudila Ančka.

"Jaz sem kriv, da se je najino prijateljstvo takto čudno zasukalo." Toliko žalosti je bilo v njegovem glasu, da se je zasmilil in ga je tolažila:

"Ne umem te, Marko."

"Nimam dobrih del, zato si mi bila odvysela in mi ne boš do deljena."

Ančka je sklenila roke: "O mili Bog! Le kaj si vteplješ v glavo. Nimaš dobrih del? Kaj to ni dobro delo, da tako lepo skrbiš za Manico?"

Spet je zatulil volk.

"Preklete mrhe."

Na pragu je srečal Ančko: "Kam?"

"Po Rozalko so mi ukazali mama. Sama ne zmorem več. Mami je čimdalje huje. Ata, kaj bo?"

"Ne mudri časa in po Rozalko brž tec!" Podlipnik ni maral izdati, kako ga skrbi.

Pri Primožu so vsi trije klečali za pečjo, Marko, Rozalka in Manica, se greli in zmolili že ves rožni venec in dostavljali še cene.

Marko je pravkar našel, da je v Svetišču v Gojzdecu, kadar ne bo ata doma, da ne bo do ljudje opazili, da se Marko ogljije Podlipnikove hiše.

Taksta se zagovorila, da je moral Rozalka opomniti Ančko, naj gre, da je ne bodo doma pogrešili.

Zunaj je bilo pa tako mraz, da so okna do vrha zamrzovala.

In po potih in gazih je škripalo pod nogami, kakor bi bile cokle narejene na škrip in pod sanmi, ki so ob južnem snegu tisto drsele za zvonci, je cesta kar živila, takoj trdo je premrnil sneg.

Borovčica je priletela prav na prag in mraz je prignal tudi volkove z gora.

Marko je šel pogledat na Gojzdec k jami, ali se je kaj ujelo. Ko se je pod noč obrnil na Kršnikem robu in se ozrl na zaj, je videl, da sta šla po jenovi v Volkunovi sledi dva volka in sta šele pod Skokom ob stata.

"Nocoj ponosni ne bi rad hodil okrog," je rekel Marko sam pri sebi.

Prav takrat je Podlipnika legla. Slabo ji je bilo in bolečine je čutila v črevesju in pot je obiljal.

"Pa vendar ni od Ceneka na ležla," se je ustrailjil Podlipnik.

Ančka je skuhalna in hitro dala večerjo, ukazala dekli pomiti in odšla k mami v kamero. Opomnila je: "Mama, če ni vročina."

"Ni, Ančka! Moja stara bolezan je, ki jo čutim od takrat, ko je bil Cenek majhen." Spet se je zavzdignilo.

Podlipnik, ki je stal ob koncu postelje, se je moral prijeti, za končno. Najlepši par konj bi bil rad dal, če bi žena imela vročino namesto da jo je napadel v črevesju. Spomnil se je, kako mu je zabičaval padar Vencelj, da mora takoj poslati

V najem.

se da stanovanje, obstoječe iz pet sob, na 1238 E. 71st St. Spodaj. Podstrešje na razpolago. Kopališče, velika klet in pralnica. Tudi garaž se lahko dobi. Vprašajte na 6211 Carl Ave.

(194)

Dvoje stanovanj

se da v najem, vsako po 5 sob. Ena za \$20, drugo za \$30 na mesec. Jako lepa stanovanja. Povzve se na 1051 Addison Rd., Tel. EDDy 4456-R.

(195)

Išče se

soba s kuhičko, soba sama za sebe. Pri mirni družini. Kdo ima kaj se prosi, da pusti naslov v uradu tega lista.

(195)

Dve sobi

čedno opremljeni se oddasti dve-doma fantoma ali dekletoma. Vprašajte na 15016 Saranac Rd.

(197)

Hiša na ogled
Oglejte si novo in moderno hišo na 18515 Keewanne Ave. (zadaj za pošto). Odprta vseki dan od 9. zjutraj do 10. zvečer. Delo slovenkega stavbenika August Kaušeka. (x)

So slabi časi

Vsled tega dajte svoje oblike scistiti in popraviti za nizko ceno pri znani starci in zanesljivi tvrdki

New York Dry Cleaning Co.
6220 St. Clair Ave.
ENdick 2063

IG. SMUK, lastnik

Prestor, kjer se zaceli vseka rana na vaši oblike.

JOSEPH J. OGRIN

ODVETNIK

401 Engineers Bldg.
Main 4126
Zvečer:
15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

High-Grade Dentistry

AT REASONABLE PRICES
All Work Absolutely Guaranteed

DR. V. K. MAY
DENTIST
Special prices for all Students

Cor. 64th St. and St. Clair Ave.

GRDINA'S SHOPPE

Popolna zaloge oblike in vse opreme za neveste in družice

Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klubki.

Trgovina zaprta vseko sredo pop. skupi se na neveste in družice

6111 ST. CLAIR AVE.
Henderson 7112 (M. Tbu. 8.)

WET WASH

ZLIKAMO SRAJCE ZA

10c
pri Slovencu

ANTON GROŠELJ
643 E. 103rd St.
Tel. EDDy 3456-3457

Zakaj si podaljšati bolezni?

\$10.00 X-žarki preiskava za \$1.00

Za hitro in gotovo olajšanje akutnih in kroničnih bolezni, moških in ženskih, posvetuje Doctor Bailey, ki je z uspehom zdravil tisoč ljudi in zadnjih 30 letih. Vas bolezni v krv, koži, humorode, otrpenje žil, v želodu, pljuči, odpriči, ranah, visoko pritisak kož, zdravljeno gnjenje, hitro ozdravimo. Ker se nahajamo v kraju, kjer si drag rent, imate lahko nizke cene. Ce se sami zdravite, ali rabite zdravila nepravilna, je nevarno.

Doktor BAILEY "specialist"
Soba 402, 737 Prospect Avenue, Cleveland, O.

Uradne ure: 9:30 do 7:30 dnevno, ob nedeljah samo po dogovoru.

Mi govorimo slovensko

MALI OGLASI

Perilo

se sprejemata na dom. Čisto delo.

1011 E. 76th St. (194)

Opremljene sobe

se dajo v najem poštenim fantom.

SPOMINI Z DIVJEGA ZAPADA

Maurice Constantine Weyer

Lahko bi si ga bil kupil pri Indijancih, ki so prebivali nekaj milj odtod. A to se mi ni zdelo pripravno. Vse je kazalo, da uživa Archer naklonjenost domorodcev, sicer bi mojega prihoda ne bil tako hitro izvedel. Običajno se namreč Indijanci prav nič ne brigajo za stvari, ki zadajajo izključno le belokožce. Opazujejo jih brez vsakega zanimanja, k večjemu opazili, da izdaja komaj viden nasmešek v gubicah njih poševno ležečih oči tih porog. A bil sem si v svetih, da bom z lahkoto sam zgradil kanu in sem se takoj polotil dela. Kmalu sem izkopala z motiko potrebe korenike rdečega trna, ki ga imenujejo Indijanci tamarak, upognil nad ognjem ter spletel. Čim je bilo ogrodje napravljeno, sem si moral preskrbeti svežih kož. Ni bilo težko najti srnjaka—saj je bila pokrajina bogata divjadične. Urezal sem kože, kakor je treba, sešil jih ter pritrtil na ogrodje čolna kot gostilo. Šive sem namazal izdatno z lojem, potem sem preplekel vse še od zunaj in odnotraj z brezovo skorjo. Javor mi je dal le za veslo. Pet najst ur je trajalo delo—in kanu je bil gotov. Kajpada ni bil tako dobro izbalansiran kakor so indijanski, vendar pa povsem sposoben, da me prepelejo po najhujši strugi. Saj sem se vozil sam v njem, dočim je imel Archer še ženo in dva otroka v čolnu. Bil sem torej na boljšem.

Prav ceneno je bilo plačilo. Začkal sem Archerovo kočo. A maševelnost, ki je iznenašala planila iz mene, mi je narekovala. Ko so plameni bušnili skozi streho, se mi je izvilo huronsko tulenje iz prsi in divje veselje me je obšlo, da bi uprizoril barbarski ples. A ne! Tega res ni bilo treba. Premagoval sem se. Ne! Ne! Tega pa ne!

Struga je bila skalovita. Nisi se mogel voziti tri milje v nagli vožnji, ne da bi prišel do brzice. Domorodci jih s čolnom vred preskočijo. Teda niti Archer niti jaz nisva tega umešla, nisva imela niti zadosti moči za to. Ob vsaki brzici sem zato tudi našel njegovo sled. Vsakikrat me je znova pretreslo!... V obrežnem pesku sem spoznal sledove Archerjevih stopinj. Hanninih, nekoliko globljih radi teže otroka, ki ga je nosila—pa zraven še prav majhnih, ki so bile gotovo od petletne Baby Lucy... Oh!...

A nisem imel časa, da bi se zadrževal. Vsakikrat, ko sem ob brzici šel na kopno, sem predobil na času. Če je bil Archer potreboval dvajset minut, sem uporabil jaz deset. Protikoncu tretjega dne sem prišel že precej bližu do njih... Upanje, srd in poželjenje so se v meni mešale in uprizarjal ples radosti.

Proti poldnemu četrtega dne sem moral ugotoviti, da sem izgubil sled za njimi. Zastonj sem iskal pri sledi brzic. Spomnil sem se, da se je nekaj milj višje iztekel v reko širok potok. Vse je kazalo, da so uporabili tisto pot.

Brezumna jeza me je prevezla... Moral sem tri, štiri milje po reki navzgor. Z dvema palicama sem se moral prehrivati vso pot nazaj. Ni bila, zares, lahka naloga! Razjarjen sem si odsekal torek dve palici od jeseni, stisnil zobe ter se spravil k delu.

Tako je bilo, kakor sem domneval. Dvesto korakov višje

od izliva je bila brzica, katere rumeno šumeče pena je škroplila od daleč proti meni. Ob robu sem zopet našel sledove. Zapravil sem pol dneva.

Potok, dasi je bil skoraj reki podoben, je bil plitkejši. Skočil sem v vodo, do pasu, ter sem porival čoln pred seboj. A voda je bila ledena in ko sem zvečer zanetil ogenj, sem bil ves drugačen: večja skrb mi je bila, da bi se ogrel, nego da bi mislil na maševeljanje.

Slišal sem glasove v gozdu.

Bili so Indijanci in ni se mi zdelo vredno da bi prekinil svoje opravilo: pekel sem na račun okusne kose mesa...

Družina domorodcev se je pojavila ter napravila sto korakov od mene svoj šator, ne da bi mi, privočila enega samega pogleda.

Videl sem, kako so potegnili svoje kanuje na kopno, nato sta se pojivali dve v pestre rute zaviti ženski, ki sta zaneti ogenj. Oba moža sta si ta čas zapalila pipi.

Nazadnje se je eden vendar le odločil ter prišel bliže. Pozdravil me je z običajnim:

"B'jou! B'jou!"

Nato je obmolknil. Njegove oči so se ozirale po mojih oblačilih, ki so se od sopare kadila, in po mojem kanuju. Nemo sem mu ponudil tobaka. Vzel je in pušil. Ko je popušil svojo pipu, je vstal, pozdravil z nemim poklonom ter odšel.

Razen pozdrava nisva izpregovorila dveh besed. Ni mu bilo treba izpraševati—vse, kar bi bil rad izvedel, je sam videl.

Moja nezatna prtljaga je pričala, da se mi na potu zelo mudri. Prepričan sem bil, da so v tem kraju vsi ljudje že vedeli, da zasleduje belokožec rdečega Irca. Predobro sem poznal navade te dežele, da bi brez potrebe stavljali vprašanja — saj sem vedel, da bi prejel k večjemu laž za odgovor.

Noč se je spustila nad ljubavnim duet dveh volkov. Tudi to je utihnilo in živilo je le še enakomerno, skrivnostno šumeno reke in obeh taboriščnih ognjev, belokoževega in onega obeh rdečkožcev—grosne sence so se bliskoma pojavljale in izginjale.

Zaspal sem tako trdno, da mi je ogenj ugasnil. Mraz me je predramil. Potihem sem vstal ter se splazil do peščenega nasipa, kjer sem skril svoj kanu. Med temno vodo in temnim obrežnim grmovjem je ležal kakor svetlobni pas. Da se ugrejem in počakam dneva, sem začel po tihem hoditi gor in dol.

To skoraj nezadovno koračanje sem ter tja me je predvedlo do indijanskega taborišča, kjer je žerjavica še slabotno žarela. Nenadoma sem zaslišal šelest in prsketanje ter pokanje vej, nato se je plamen dvignil visoko, iskre so pršile v črno noč. Na drugem bregu se je moja orjaška senca zazibala. Eden se je prebudil. Nekaj hirov nato sem opazil premikanje v šatoru in nevoljen glas je zgodnjal v chippewayskemu jeziku:

"Si ti, moj fant?"

"Ha! Ha! Jaz sem, oče. Podnetil sem žerjavico. Ogenj belokožca je ugasnil..."

"Belokožec ima dolgo pot za seboj. Utrujen je... Uah! Njegove noge so otrple, ko odide, za rdečim."

"Prav tako! Rdeči je naš prijatelj. Ko je bila moja žena bolna, je prišla bela žena k nji ter ji pregnala zlega duha..."

"Klub vsemu: ne vmešavaj se v zadev belcev, fant. Naj se

raztrgajo! Saj jih je več kot preveč!"

"Uah! Moj oče je moder. Toda opomin bi ga znal rešiti. 'Rdeča vrba' (spomnil sem se, da so nekateri imenovali Archerja tudi tako) 'Rdeča vrba' ne ve, da mu je sovražni že tik za petami."

"Uah! uah! beži, pa zelo hitro."

"Za ženo in deco vse prehitro..."

"... Da. Ona je že hotela, da bi se radi otrok ustavili. A on je dvignil bič, kakor da ima opravka s psico, ter ukazal: Naprej!"

"A udaril bi je gotovo ne bil..."

"Uah! Bori se za svoje življenje—tako se mi zdi. Oni drugi sem mu hoče osvetiti. Bogzna, zakaj..."

"To naš nič ne briga."

"Nič. A kdor se mačuje, je dvakrat močnejši..."

"Rdeča vrba pravi, da zna oni drugi skočiti svojo višino."

"Poznal sem veččaka, ki je to znal, kdo so imeli Chipeweyci še može... Ta belokožec ni velik, a njegove prsi so medvedje."

"Zato ga bomo klicali Masquah (medved). Masquah dobro strelja, pravi Rdeča vrba. Vozil je hitrej nego bi smeli od belokožca pričakovati."

"Da. A zdaj ima otrple no ge. Sam si dejal."

"Mogoče. A on je močan..."

"Če najde sled..."

"Da. A Rdeča vrba ima dober prehit. Zdaj ima Indijanski kol gotovo že za seboj. Na drugemu bregu bo našel moj kanu ter bo mogel naprej po reki. Masquah pa mora sam nositi svoj kanu..."

"To pomeni, da je Rdeča vrba za dva dni na boljšem."

"Prav! Pa zakaj se ne zateče k straži Hudsonske kompanije ali k policiji belokožcev?"

"Znabit da policija Rdeče vrbe nima rada. Pa kdo izmed nas je razumel 'zakaj' belokožca?"

"A mala hčerka je bolna, hočemo jo..."

"... Kako bi bil mogel poslušati dalje?... Bolna? Bolna!... Baby Lucy!..."

Vsa maševelnost v meni je mahoma odumrla. Eno samo čuvstvo še!... Cutil sem svoje živce, kakor da hočejo počuti, kakor strune na violinini... ena želja: Dohiteti! Vsemu se odreči! Zaklicati Archerju: "Ne! Ne! Ne bežita dalje! Ni se vama ničesar bat! A za božjo voljo mi ne pustita umrati otroka, mojega otroka!..."

Upanje in obup sta se v meni vojskovala in zdaj je prevladovalo eno, zdaj drugo—kakor je pač uspevalo zasledovanje. Po indijanski stezi, ki jo v gozdu spoznaš, sem še precej dobro napredoval. A ko sem prišel do reke, se je moj kanu zadel ob strmo skalo in napravila se je velika luknja...

Moral sem iskati lubja, brezove skorje, šivati, vezati, mazati z lojem—in moja duša vendar ni bila pri stvari. Kontakt med njo in med telesom se je na kak način pretrgal. Prožnosti ni bilo več nikjer!... Spet sem zapravil pol dneva... Spet je bil Archer tri dni pred meno... tri dni! Kaj se zna ta čas vse pripetiti!...

Pod večer tretjega dne, odkar sem zakrpal svoj kanu ter osvaljal neprestano miljo za miljo po kipeči strugi, sem prišel do kraja, kjer so taborišča... Kaj me je brigal nerед sledov, iz katerega je bilo moči razbrati neškončno tragično zgodbo? Kaj za pokoro sem si celo zbranil iskati za znatenji materine boli, ki je bila gotovo prav tako pretresljiva kakor moja lastna, morda celo s pekoč vestjo stopnjevana. Eno samo sem videl: vrh sveže gomile tisto borovo deščico, na kateri

je bil vtisnen z žarečim želenzom križ in spodaj ime:

Lucy Monge

... Človek se je sklonil čez svojo preteklost...

(Koniec.)

TUDI ŽIVALI ČUTLJO

Zanimiv primer so opazovali te dni prebivalci v občini Eberswaldu pri Bernu. Na strehi neke kmetske hiše je že dolga leta—leto za letom—imel gnezdo zakonski par štokrel. Ko se je letos par povrnil in hotel zaseseti svoje gnezdo, je našel v njem že drugi par štokrel. Za dom okradeni štokrel sta več dni obletavali svoje staro gnezdo, a brez uspeha.

Tedaj sta odleteli neznamo kam. Čez nekaj dni pa so videli prebivalci zanimiv prizor: na obzoru se je pojavila cela četa štokrel, med njimi občadno štokrel, med njimi občadno štokrel. Nekaj časa so čakale štokrel ob gnezdu, ker pa se vsiljivca nista pojavila, je šlo osem štokrel po nju in ju s silo pritiral med velikim krikom na polje. Tam se je vršila sodna razprava, po kateri sta se čez kakih 10 minut stara stanovalca povrnila v svoje staro gnezdo, vsiljivca pa sta bila pregnana. Četa štokrel je čakala še nekaj ur, da je sodba stopila v veljavno, nato pa je izginila.

Gobe in zastrupljenje. Ljudje se ne zastrupi samo z goba-

mi, ki so znane kot strupene, nego večkrat tudi z užitnimi, ki so stare in pokvarjene. Zastrupljenje se ne pokaže pri vseh ljudeh enako, odvisno je od množine zavžite jedi, od starosti človeka, od nagnjenja, od časa, ko je bila jed zavžita.

Prvi učinek strupa je včasih bljuvanje; pri tem se izpraznijo iz želodca vse strupene snovi in bolniku se kmalu po vrne zdravje. Če pa želodec

ne sili k bljuvanju, je ne-sreča lahko blizu. Strupene je minulo že dalj časa, odkar je bolnik zaužil strupene gobe in

je strup že močno prišel v črevo, tedaj mu daj kako močno čistilo (ricinovo olje), da se mu črevo hitro izprazni.

kak preparat iz lekarne. Ako je ne-sreča lahko blizu. Strupene je minilo že dalj časa, odkar je bolnik zaužil strupene gobe in nego večkrat tudi tudi v prebavne organe in človek lahko umre, če mu je strup že močno prišel v črevo, tedaj mu daj kako močno čistilo (ricinovo olje), da se mu črevo hitro izprazni.

* V Guatemala City, Guatema-la, so čutili včeraj silne potresne sunke.

* Mary Pickford je zapustila premikajoče slike in se vrnila na oder.

Bivši kongresman George H. White, ki je bil pri zadnjih primarnih volitvah v državi Ohio nominiran za govornika od demokratske stranke in bo pri letosnjih jesenskih volitvah kandidiral proti sedanjem govorniku države Ohio, Cooperju.

Hiša na ogled

Oglejte si novo in moderno hišo na 18515 Keewanne Ave., (zadaj za pošto). Odprta vsak dan od 9. zjutraj do 10. zvečer. Določen slovenški stavbeni August Kaušek. (x)

Slika kaže A. D. Payne, odvetnika iz Amarillo, Texas, (spodaj levo), ki je položil tri kose dinamita v svoj avtomobil in je eksplozija ubila njegovo ženo (zgoraj levo) in težko ranila njegovega sina. Payne se je hotel s silo iznebiti svoje žene, ker je bil zaljubljen v Mrs. Verona Thompson (v sredi). Zgoraj na sliki se vidi razbiti avtomobil, spodaj pa tri otroke morilcev. Ko so morilca zaprili, je izjaril, naj kolikor mogoče hite z obesobo in ga denejo na električni stol.

Slika kaže lincanje dveh zamorcev, kise je izvršilo pred nekaj dnevi na dvorišči jetnišnice v Marion, Ind. Zamorec sta napadla nekega Claude Deetera, ko je sedel ob cesti v avtomobilu s svojim dekletem. Fanta sta ubila, dekletu pa storila silo. Policija ju je kmalu po tem dejancu aretirala in zaprila v ječo. Ponoči pa je več stoglavca množica udrila v ječo, izvlekle ven zamoreca in ju obesila na drevo zraven ječa.

K strašni uničevalki farm, suši, se je pridružila še druga, mnogo strašnejša uničevalka, kobilice. Slika kaže po kobilicah opustošeno koruzno polje v Evansville, Ind. Kar ni uničila suša, so sedaj požrle kobilice.